

je v ta namen 100 gld. — V založbi Fr. Simačkové knjigarne v Pragi začne izhajati 1. januvarija 1887. nov češki znanstveni list pod imenom 'Krok'. Pečal se bo z metodiko, pedagogiko in z vsemi strokami pouka v srednjih šolah. Uredoval ga bo prof. Fran Ksaver Prusik; glavni sotrudniki mu bodo profesorji Bause, dr. Peter Durdík, P. Hulakovský, dr. Mourek, Slavík in Škoda. Izhajal bo šestkrat na leto. Cena mu je 3 gld. na leto. — 'Umělecka Beseda' v Pragi je imela 1886. leta 1599 udov in 108 agentov. Dvakrat je priredila srečkanje in je razdelila 28 dobitkov. Premija za l. 1887. je heliogravura Hynais-ove preproge za narodno gledališče. V preteklem letu je priredila tudi razstavo Vereščaginovih slik, katero je ogledalo 21.124 oseb. Premoženja ima sedaj 20.667 gld. 62 kr.. — Češko pedagoško društvo v Pragi je otvorilo šolo za izučavanje vseh jezikov slovanskih. Vsako leto se bodeta učila dva. Letos sta na vrsti hrvaško-srbski in slovenski. — V Stari Boleslavi našli so v kapitolski biblijoteki star rokopis 192 papirnatih listov. Med drugimi stvarmi so tudi štiri pisma Husova, do sedaj še neznana. Rokopis je ogledaval svoje dni že Dobrowský. — F. Tempsky, znani knjigar v Pragi je založil novo krasno prirodopisno delo »Kvetni letní«, kot nadaljevanje že izdanih »Květný jarní«. Prvi zvezek prinaša krasne slike poletnih cvetic po podobah slavne slikarice za cvetice Jenny Schermaul. Besede je spisal J. Rosický. — Češki mesečnik »Osveta« stopil je v 17. leto. Ta izvrstni list donša znanstveno in leposlovno tvarino in bi služil dobro tudi Slovencem, ki se zanimajo za književnost severnih naših bratov. Ureduje ga prof. V. Vlček. — »Libuša, matica zabavi in vednosti« izdala je za 1886. leto 6. zvezek, ki obsega novelo Jana Liera: »Hra s ohnem«. — 16. zvezek »Kabinetné knihovny« prinaša pesni Jana Červenka »Ztišené vlny«. Črvenka je lirik nežnega čuta, ki zna izražati svoje boli in nade ostro in energično; oblika njegovih del je elegantna. Zato nahaja vedno več čitateljev. — Josef Vesely, učitelj na meščanski šoli v Smichovu spisal in založil je knjigo o pravem obrazovanji deklet na narodni podlagi pod imenom »Paní a dívky české, jih poslaní v národe«. — Šimačekova knjigarna se je lotila lepe naloge, pre-skrbovati češko občinstvo z domačim berilom, da mu ne bo treba več sezati po tujem. Od »Sborníka illustrovanych romanů« je prišlo že več zvezkov drugega dela na svetlo. Kar se tiče vsebine in ilustracij, more se meriti to delo z najboljšimi tujimi proizvodi jednake vrste. S tem podjetjem so napravili Čehi velik korak naprej, da se oslobode vpliva tujih literatur.

Slovani v nemški književnosti. A. von Drygalski je pod naslovom: »In der Heimat und im Kriege«, Erinnerungen und Skizzen eines russischen Edelmannes aus der Zeit vor und nach der Aufhebung der Leibeigenschaft 1853 bis 1881., ponemčil delo A. V. Vereščagina (brata znanega slikarja), ki opisuje svojo domovino in svoje dogodke v turški vojni leta 1877—78. in ekspedicijo generala Skobeleva proti Teke-turkmenom leta 1880—81. Založnik R. Eisenschmidt v Berlinu. — Turgeneva »Lovčevi zapiski« so natisnjeni tudi v nemškem prevodu v Ph. Reclamovi »Universalbibliothek« v zvezkih 2197 — 2199. Ponemčil jih je H. Moser. — P. v. Radics je obelodanil v 4. zvezku »Oesterreichisch-Ungarische Revue«, ki izhaja na Dunaji, razpravo pod naslovom »die Auersperge in Krain« — Dr. G. Krok-ova »Einleitung in die slavische Literaturgeschichte« se začne sredi januvarija razpošiljati v Lipskem, kjer se je dovršil tisk te dni. Zamuda se je pro-uzročila, ker ni mogoče vezati iztiskov tako hitro, kakor bi radi. — Eugen Zabel je izdal v zalogi Fr. Aug. Eupela v Sondershausenu v drugem natisku knjigo o moderni ruski literaturi pod imenom »Literarische Streifzüge durch Russland«. Knjiga je dobra in do-naša razpravo o Gogolu, Dostojevskem, Turgenevu, L. Tolstem i. dr. Nova je v tem natisku razprava o najboljšem ruskem dramatik, pred kratkim časom umrlem Ostrovskem. Vpliv Zabelove knjige se že kaže, ker nemčijo na Nemškem pridno ruska dela. — Du-

najska „Neue illustrierte Zeitung“ (l. 1887) donša v 12. listu razpravo o *rokovnjačih* na Kranjskem. Spisal jo je U. M. Zeltern. — A. von Reinholdt je obelodanil ravnokar novo knjigo o ruski literaturi: „Geschichte der russischen Litteratur, von ihren Anfängen bis auf die neueste Zeit.“ Založil jo je W. Friedrich v Lipskem. — V Petermannovih „Illustrierte deutsche Monats-Hefte“ (1886, julij) opisuje August Scholz delovanje L. N. Tolstega in hvali tega romanopisca. — G. Felix je spisal zaloigro pod naslovom: „Moskau 1812“ v petih dejanjih. Založil jo je L. Steinthal v Berlinu. — W. P. Graff je ponemčil iz ruskega L. N. Tolstega pripovedke pod naslovom: „Kleine Erzählungen und Kriegsbilder“. Založil R. Wilhelmi v Berlinu. — W. Goldschmidt je ponemčil iz ruskega P. Letnevega roman pod naslovom: „An einem Haar“. München und Leipzig, Otto Heinrichs. — V Lipskem pri W. Friedrichu je izšel nemški prevod romana F. M. Dostojevskega pod naslovom: „Junger Nachwuchs“, ponemčil ga je W. Stein. Pri istem založniku je izšel drugi natis Dostojevskega romana „Razkolnikov“, ponemčen od W. Henckela. — N. Jadrincevega „Sibirijo“ je ponemčil Ad. Petri pod naslovom „Sibirien“. Geographie, ethnographische und historische Studien. Knjiga je izšla pri H. Costenoblu v Jeni. — V Lipskem pri F. W. v. Biedermannu so prišla na svetlo pisma Turgenjeva pod naslovom: „Turgenev's Briefe. Erste Sammlung (1840 bis 1883). Herausgegeben von der „Gesellschaft zur Unterstützung hilfsbedürftiger Schriftsteller und Gelehrten in St. Petersburg. Ponemčil jih je dr. H. Ruhe. — Léonce Pingaud je izdal v Parizu zanimivo knjigo pod imenom: „Les Français en Russie et les Russes en France“ t. j. Francozi na Ruskem in Rusi na Francoskem, katero ocenjuje Alexander Brückner v „Zeitschrift für allgemeine Geschichte“ (1886) str. 691—700 in 751—768 jako pohvalno. Posebno govori pisatelj o socialnem vplivu teh dveh držav drugo na drugo. Knjiga je tem večje važnosti, ker je porabil Pingaud vse, kar je našel dotičnega po francoskih arhivih, akoravno je škoda, da se ni mogel ozirati tudi na ruske arhive. Zasluga te knjige je tem večja, ker se kaže še dandanes nagnenje, razširjati neresnične in lažnjive vesti o Rusiji, kakor se je zgodilo pred kratkim s tem, da se je znova natisnila Helbigova knjiga „Russische Günstlinge“, ki je prišla na svetlo že l. 1809, akoravno nima nobene vrednosti, ker opisuje celo izmišljotine. Le škoda, da rabijo nekateri učenjaki take knjige kot zanesljive vire. — Staroslovansko trdnjavo (okop) so našli v „Kappel“ pri Sonnebergu v Turingiji. O nji ni dvojiti, da je slovanska, ker kažejo črepinje raznih posod, ki se nahajajo na mestu karakteristično slovansko ornamentiko. (Zeitschrift für Ethnologie, 1886. str. 132). — V „Zeitschrift für Ethnologie“ (1886 str. 123 — 144) opisuje W. v. Schulenburg pod naslovom „das Spreewaldhaus“ hišo Sorbov v okolici berlinski. Učeni pisatelj meni sicer, da je nemške oblike, akoravno so do sedaj nemški učenjaki sami za to, da je slovanska. Da pisateljevo mnenje ni pravo, kaže tudi ornamentika raznih ročnih del, katerih slike je dodal svojemu spisu. Te pričajo odločno za slovanstvo. — Prof. Jos. Starč opisuje v „Mittheilungen des Instituts für oester. Geschichtsforschung (VII. zv. 1886, Innsbruck na str. 345 — 351.) zgodovinske spise jugoslavenske akademije znanosti in umetnosti v Zagrebu. Starč si je zadobil s tem spisom toliko večjo zaslugo, ker kaže učenemu svetu, koliko so že storili Jugoslovani za vednost v obče in zlasti za zgodovino. H.

Razne novice. Društvo sv. Save ima že pododbore v Kragujevci, Valjevu, Arandjelovci, Pirotu, Niši, Šapci, Užici in Zagubici. Do sedaj šteje društvo že 3000 članov, med katerimi jo 400 utemeljiteljev in mnogo Srbkinj. Po predlogu literarnega odbora se izda do 14. januarja 1887. l. zbirka književnega dela pod imenom „Bratstvo“. Trem učiteljem je naklonilo društvo že podpore po 250 dinarov. — Gospod Milenko Žujevič, tajnik ministerstva za notranje posle, naklonil je društvu čisti dohodek svoje knjige: „Pogled na medjunarodno privatno pravo“. — Glavni odbor je dal natisniti knjižico „Društvo sv. Save“, v kateri opisuje dozdanje delovanje. —